

مرکز تحقیقات شورای نگهبان

گزارش کارشناسی

در خصوص:

- طرح تسریع در بازسازی مناطق آسیب دیده
در اثر حوادث غیر مترقبه
- لایحه معاهده استرداد مجرمین بین جمهوری
اسلامی ایران و جمهوری قزاقستان
- طرح اصلاح موادی از آئین نامه داخلی مجلس
شورای اسلامی
- اصلاح اساسنامه مرکز توسعه تجارت الکترونیکی

کد گزارش: ۹۲۰۲۰۰۳

تاریخ انتشار: ۱۳۹۲/۲/۳

مرکز تحقیقات شورای نگهبان

شناسنامه گزارش

موضوع:

گزارش کارشناسی در خصوص

— طرح تسریع در بازسازی مناطق آسیب‌دیده در اثر حوادث غیر مترقبه

— لایحه معاهده استرداد مجرمین بین جمهوری اسلامی ایران و
جمهوری قزاقستان

— طرح اصلاح موادی از آئین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی

— اصلاح اساسنامه مرکز توسعه تجارت الکترونیکی

تهیه کننده: مرکز تحقیقات شورای نگهبان

شماره گزارش: ۹۲۰۲۰۰۳

تاریخ تنظیم: ۱۳۹۲/۰۲/۰۳

طرح تسريع در بازسازی مناطق آسیب‌دیده در اثر حوادث غیر مترقبه

مقدمه

«طرح تسريع در روند بازسازی مناطق زلزله‌زده و مدیریت بحران فاجعه ملی زلزله مورخ ۱۳۹۱/۵/۲۱ در استان آذربایجان شرقی در اثر حوادث غیر مترقبه» که به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردیده بود، در تاریخ ۱۳۹۱/۷/۲ اعلام وصول شده و جهت بررسی به کمیسیون عمران، به عنوان کمیسیون اصلی ارجاع شد. طرح مذکور با اصلاحاتی در عنوان و متن آن توسط کمیسیون، با عنوان «طرح تسريع در بازسازی مناطق آسیب‌دیده در اثر حوادث غیر مترقبه» در جلسه علنی مورخ ۱۳۹۲/۱/۲۱ مجلس بررسی شد و با اصلاحاتی به تصویب رسید.

* نظر مشورتی

بند (۱) ماده واحده:

۱- مکلف کردن دولت به تشکیل ستاد راهبری بازسازی مغایر با «اختیار» دولت در تشکیل کمیسیون‌های متشکل از چند وزیر مقرر در اصل (۱۳۸) قانون اساسی می‌باشد.

۱- ستاد راهبری بازسازی بیم که به موجب مصوبه ۱۳۸۲/۱۰/۲۸ هیأت وزیران تشکیل شده و در این بند به عنوان مورد مشابه ذکر شده است، بر اساس اصل (۱۲۷) به عنوان نمایندگان ویژه تشکیل گشته و ارتباطی با اصل (۱۳۸) ندارد.

۲- مکلف کردن دولت به اتخاذ تصمیم مشابه مصوبه مذکور در این بند، محدود کردن اختیار دولت در آئین‌نامه نویسی و دخالت در امور اجرایی بوده و از این لحاظ مغایر با اصول (۵۷) و (۶۰) قانون اساسی می‌باشد.

بند (۳) ماده واحده:

هرچند مفاد این بند، مواد (۲۱۶)^۱ و (۲۲۴)^۲ قانون پنجم توسعه را اصلاح می‌کند؛ اما باتوجه به احراز دوسوم آرای نمایندگان در تصویب آن، این بند بلاشکال می‌باشد. (۱۲۳ رأی موافق از مجموع ۱۷۸ رأی مأخوذه)

۱ - ماده (۲۱۶) «قانون برنامه پنجم توسعه»:

ج) به دولت اجازه داده می‌شود برای پیش‌آگاهی، پیشگیری، امداد رسانی، بازسازی و نوسازی مناطق آسیب‌دیده از حوادث غیرمترقبه از جمله سیل، زلزله، سرمازدگی، تگرگ، طوفان، پیش‌روی آب دریا، آفت‌های فراگیر محصولات کشاورزی و بیماری‌های همه‌گیر انسانی و دامی، تا معادل دو درصد (۲٪) از بودجه عمومی هر سال را از محل افزایش تنخواه‌گردان خزانه تأمین و هزینه نماید. تنخواه مذکور حداکثر تا پایان همان سال از محل صرفه‌جویی در اعتبارات عمومی و یا اصلاح بودجه سالانه تسویه می‌شود. در هر حال برداشت و هزینه از محل تنخواه‌گردان خزانه در اجرای قوانین و مقررات منوط به تأیید معاونت است.

۲ - ماده (۲۲۴) «قانون برنامه پنجم توسعه»:

قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب سال ۱۳۸۰ و اصلاحات و الحاقات بعدی آن با اصلاحات و الحاقات زیر برای دوره برنامه پنجم تنفیذ می‌شود:

ش) به دولت اجازه داده می‌شود به منظور پیشگیری، مقابله و جبران خسارات ناشی از حوادث غیرمترقبه و مدیریت خشکسالی، تنخواه‌گردان موضوع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰ را به سه درصد (۳٪) و اعتبارات موضوع ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران را به دو درصد (۲٪) افزایش دهد. اعتبارات مذکور با پیشنهاد معاونت و تصویب هیأت وزیران قابل هزینه است. بخشی از اعتبارات مذکور به ترتیب و میزانی که در قانون بودجه سنواتی تعیین می‌شود به صورت هزینه‌ای و تملک دارائی سرمایه‌ای به جمعیت هلال احمر اختصاص می‌یابد تا در جهت آمادگی و مقابله با حوادث و سوانح هزینه گردد.

بند (۶) ماده واحده:

حکم این بند از جهت تأمین خسارت بانک‌های خصوصی به سبب الزام آنها به استمهال تسهیلات اعطایی واجد ابهام می‌باشد.^۱

لایحه معاهده استرداد مجرمین بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری قزاقستان

مقدمه

لایحه معاهده استرداد مجرمین بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری قزاقستان که به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردیده بود، در تاریخ ۱۳۹۱/۴/۱۱ اعلام وصول شد و جهت بررسی به کمیسیون قضائی و حقوقی ارجاع شد. مجلس شورای اسلامی در جلسه علنی مورخ ۱۳۹۲/۱/۲۸ مصوبه مذکور را با اصلاحاتی به تصویب رساند و در راستای اجرای اصل (۹۶) قانون اساسی جهت انطباق با شرع و قانون اساسی به شورای نگهبان ارسال داشت.

*** نظر مشورتی**

اصلاح به عمل آمده فاقد مغایرت با قانون اساسی می‌باشد.

۱- بندهای (۳)، (۴)، (۵)، (۶)، (۸)، (۹) و بویژه تبصره بند (۴) ماده واحده، در خصوص هزینه‌های مازاد بر تنخواه مقرر در مواد (۲۱۶) و (۲۲۴) «قانون برنامه پنجم توسعه» مغایر با اصل (۷۵) قانون اساسی می‌باشد.

طرح اصلاح موادی از آئین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی

مقدمه

طرح اصلاح موادی از آئین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی که به مجلس شورای اسلامی تقدیم شده بود، در تاریخ ۱۳۹۱/۵/۱۱ اعلام وصول شده و به کمیسیون تدوین آئین‌نامه داخلی مجلس به عنوان کمیسیون اصلی ارجاع شد. طرح مذکور پس از بحث و بررسی در جلسه علنی مورخ ۱۳۹۲/۱/۲۸ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسید.

* نظر مشورتی^۱

ماده ۵:

۱- باتوجه به افزایش هزینه عمومی در مواردی که دستگاه‌های اجرایی مأمور کننده، ملزم به استخدام جدید برای جایگزین کردن خدمات مأمورین موضوع این تبصره می‌شوند و نیز کاهش درآمد عمومی در فرضی که مأمور کردن کارکنان موضوع تبصره باعث کاهش تولید و درآمد، بویژه در شرکتهای دولتی می‌شود، و عدم پیش‌بینی طریق جبران آن، تبصره ماده (۵) مغایر با اصل (۷۵) قانون اساسی است.^۲

۱- ماده ۷:

دفع دخل مقدر: باتوجه به عبارت «استيضاح وقتی قابل طرح در مجلس است که با امضای حداقل ده نفر از نمایندگان به مجلس تقدیم شود»، مقرر در اصل (۸۹) قانون اساسی، مفاد این ماده مبنی بر بلااثر بودن کاهش تعداد امضای نمایندگان بعد از اعلام وصول، واجد ایراد نمی‌باشد.

۲- اطلاق دستگاه‌های مشمول ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، شامل دستگاه‌های زیر نظر مقام معظم رهبری، مجمع تشخیص مصلحت نظام، شورای نگهبان، مجلس خبرگان رهبری و... می‌باشد و از این جهت حکم به الزام مأمور کردن کارکنان این دستگاه‌ها حسب درخواست نمایندگان مجلس شورای اسلامی مغایر با اصل (۵۷) و ذیل اصل (۱۱۲) قانون اساسی و نیز مغایر با نظریه تفسیری شماره ۱۶/۳۰/۲۱۹۳۴ مورخ ۱۳۸۶/۴/۱۹ شورای نگهبان است.

۲- ایجاد چنین اختیاری برای نمایندگان مجلس شورای اسلامی که بتوانند در هر دوره مجلس تا پنج نفر از کارکنان یا کارشناسان دستگاه‌های اجرایی را در خدمت بگیرند، مغایر با بند (۱۰) اصل (۳) قانون اساسی مبنی بر «ایجاد نظام اداری صحیح و حذف تشکیلات غیرضرور» است.

اصلاح اساسنامه مرکز توسعه تجارت الکترونیکی

مقدمه

اساسنامه مرکز توسعه تجارت الکترونیکی که در جلسه مورخ ۱۳۸۸/۶/۴ هیأت وزیران به تصویب رسیده بود، پس از اصلاح ماده (۱۰) در جلسه مورخ ۱۳۹۱/۱۱/۸ هیأت وزیران در اجرای اصل (۸۵) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران جهت اظهارنظر به شورای نگهبان ارسال شد.

*** نظر مشورتی**

اصلاح به عمل آمده فاقد مغایرت با قانون اساسی می‌باشد.

امام خمینی (ره):

و از شورای محترم نگهبان می‌خواهم و توصیه می‌کنم، چه در نسل حاضر و
چه در نسل های آینده، که با کمال دقت و قدرت و طایف اسلامی و ملی خود
را اینا و تحت تأثیر هیچ قدرتی واقع نشوند و از قوانین مخالف با شرع مطهر و
قانون اساسی بدون هیچ ملاحظه جلوگیری نمایند.
(صحیح امام، ج ۲۱، ص ۴۲۲)

مرکز تحقیقات شورای نگهبان

تهران، خیابان شهید سپهری، کوچه خسرو، پلاک ۱۲

صندوق پستی: ۱۴۶۳-۱۳۱۴۵ تلفکس: ۸۸۳۲۵۰۴۵

info@shora-rc.ir

www.shora-rc.ir